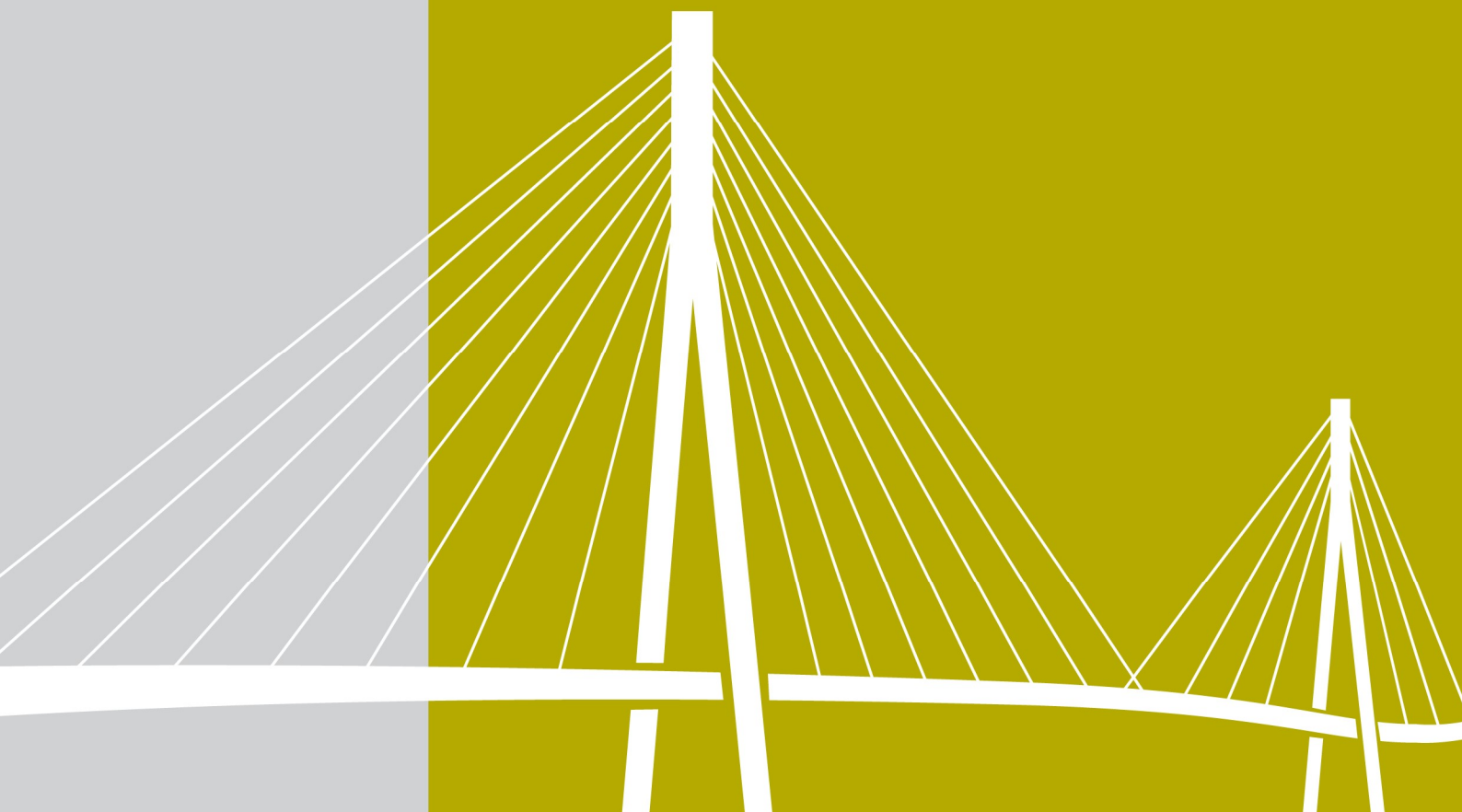

KPA Inderøy 2022-2034
Arealregnskap
Plan-ID 2020001

Inderøy kommune

Innledning

Kommunestyret vedtok i forbindelse med førstegangsbehandling at **«Kommunedirektøren skal sørge for å inkludere et arealbruksregnskap med fokus på tap av naturmangfold og utslipp».**

Det følgende viser endringer for ulike arealbrukstyper fra 2014 til 2021, basert på tall fra SSB. Samt at det er vist areal til ulike arealbruksformål i KPA for gjeldende plan og forslag til revidert plan, som også viser om areal til ulike formål reduseres eller øker i omfang.

Aller først gjengis gjenstående potensial for boligbebyggelse slik det ble beregnet i forslag til langsiktig arealstrategi. Dette for å si noe om behov og omfang.

Boligbyggingspotensial i gjeldende plan

For å anslå boligbyggingspotensialet innen arealer avsatt til boligformål i gjeldende kommuneplan ble det utført en kartlegging av utnyttede eiendommer. Dette gjaldt både utnyttta tomter i arealdel/ reguleringsplan og areal som har potensiale for fortetting/transformasjon.

Oppdaterte tall for 2.kvartal 2022 fra SSB viser en befolkning på 6832 personer og en forventning om en økning til 6989 personer i 2030, altså med 157 personer. Noe som tilsier behov for ca. 62 boliger frem til 2030.

Kommunens målsetting er en økning opp til 7400 i 2034, altså med 568 personer. Det tilsier behov for ca. 227 boliger i planperioden.

Følgende oversikt over eksisterende potensial i de ulike grendene, inkludert mulig areal til fortetting eller transformasjon, ble beregnet i 2021 for høyt anslag (flere boenheter per tomt til småhus)/forsiktig anslag (kun én boenhet per tomt til småhus):

Trongsundet 58/ 58 boenheter.

Framverran 17/ 17 boenheter.

Mosvik 120/ 83 boenheter.

Utøy 64/ 34 boenheter.

Kjerknesvågen 33/ 24 boenheter.

Sandvollan 203/ 169 boenheter.

Straumen 314/ 285 boenheter.

Røra 69/ 49 boenheter.

Totalt for hele kommunen ble det funnet potensial for 878/**744** boenheter, hvorav 581/**342** boenheter var regulert.

Det ble anført at ikke alle avsatte utbyggingsområder er like tilgjengelig for rask igangsetting av utbygging, av ulike årsaker. Det er heller ikke alltid samsvar mellom tilbud og etterspørsel. Derfor foreslås noen områder tatt ut av planen til fordel for andre i pressområder.

Arealbruk 2014 – 2021

Arealbarometer for Inderøy 2021

Sett opp mot nasjonale tall har Inderøy kommune en meget stor andel jordbruksareal (14,8 % fulldyrka mark og 3,3 % innmarksbeite mot hhv. 2,7 % og 0,7 % nasjonalt), skog (60,6 % produktiv skog mot 22,6 % nasjonalt) og våtmark (7,7 % mot 4,4 % nasjonalt). Dette betyr at kommunens ressurser også er viktige i et nasjonalt perspektiv med tanke på bl.a. matproduksjon, trevirke og natur.

Arealbruksendringer fra SSB

Det ble gjort en stor oppdatering av AR5 i midten av desember 2018 på grunnlag av flyfotos tatt sommeren 2017. Kontinuerlig ajourhold av SFKB ble gjort sist 08.06.2022.

Statistikken for arealbruk og arealbruksressurser fra SSB baserer seg på Matrikkelen, AR5 og AR-STAT (over tregrensa), FKB-vann, FKB-veg, NVDB, generelle FKB og en del andre mer spesielle datasett. Dette handler om den faktiske arealbruken og ikke det som ligger i arealplaner. Om datasettet under skriver SSB følgende:

Statistikken gir så detaljerte tall som mulig for hver årgang, men vil også fange opp at datagrunnlagene blir mer fullstendige utover i perioden. Tabellene kan derfor ikke brukes til å beregne arealendringer mellom årgangene. Tabeller over arealendringer vil bli utført som egne analyser og bli publisert i egne tabeller.

Inderøy kommune har ikke egne tabeller for arealendringer og velger derfor likevel å benytte dette datasettet for å **vise tendensen** i kommunen. Vi vet at det er de samme personene som har stått for kommunal ajourføring av våre fkb-datasett i perioden, noe som øker sjansen for sammenliknbarhet over år.

	Areal i km ²			Arealbruksendring i dekar fra 2014 til 2022
	2014	2018	2022	
Boligbebyggelse	2,41	2,52	2,52	110
Fritidsbebyggelse	0,75	0,83	0,80	50
Bebygd område for landbruk og fiske	2,44	2,46	2,46	20
Næring, offentlig og privat tjenesteyting	0,42	0,48	0,62	200
Undervisning og barnehage	0,10	0,09	0,08	-20
Helse- og sosialinstitusjoner	0,03	0,04	0,04	10
Kultur og religiøse aktiviteter	0,05	0,06	0,08	30
Transport, telekommunikasjon og teknisk infrastruktur	6,00	6,02	5,80	-200
Beredskapstjenester og Forsvaret	0,00	0,00	0,00	0
Grønne områder, idretts- og sportsområder	0,35	0,31	0,38	30
Uklassifisert bebyggelse og anlegg	0,19	0,17	0,47	280
Jordbruksareal	64,43	65,07	66,78	2350
Skog	244,21	243,41	241,46	-2750
Åpen fastmark	5,72	5,70	5,67	50
Våtmark	23,34	23,31	23,28	-60
Bart fjell, grus- og blokkmark	0,31	0,28	0,27	-40
Varig snø, is og bre	0,00	0,00	0,00	0
Ferskvann	14,91	14,91	14,94	30
Uklassifisert ubebygde område	0,00	0,00	0,00	0

$1 \text{ km}^2 = 1\,000\,000 \text{ m}^2 = 1\,000 \text{ daa}$

Tendensen er at store skogområder er dyrket opp. Videre kan det se ut som økning i areal til bolig, fritidsbebyggelse, næring mv. også i hovedsak har skjedd på bekostning av skogsmark, men også noe våtmark og fjell, grus- og blokkmark.

Arealformål i KPA

For å finne ut totalt areal av hvert formål er det for gjeldende plan lagt inn tall fra kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Straumen, mens nytt planforslag dekker hele området.

Det er litt ulike måter å tegne opp plankart på nå enn da gjeldende planer ble vedtatt. For områder der reguleringsplan fortsatt skal gjelde er det f.eks. nå slik at man skal legge inn arealformål fra reguleringsplan under med oppjustering til kommuneplanformål, mens det for gjeldende plan er noe mer grovt inntegnet og flere formål ble lagt rett under et hovedformål, f.eks. er både regulerte veger, boliger og næring lagt inn som sentrumsformål i tillegg til det som er sentrumsformål i reguleringsplan.

Videre er det også slik at i nytt planforslag er det lagt opp til at flere reguleringsplaner kun skal være utfyllende til arealdelen, altså uten hensynssone i arealdelen og hvor arealdelen da vil gjelde foran ved konflikt. I disse områdene kan arealformål også ligge litt mer detaljert enn de gjorde som del av område med hensynssone «plan skal fortsatt gjelde».

Tabellen nedenfor viser endringer i arealformål mellom gjeldende KPA og høringsforslag 2 til ny KPA, oppgitt i daa.

Arealberegningene er foretatt med arealanalysefunksjon i GISLINE og utregning i EXCEL og manuelt i understående tabell.

Arealformål	Areal nytt planforslag	Areal gjeldende arealdel	Areal gjeldende kommunedelplan Straumen	Endring
Bebyggelse og anlegg (1001)	118,4 daa	12,2 daa	-	+106,2
Bolig (1110)	2298,8 daa	987,5daa	1089,0 daa	+222,3
Fritidsbolig (1120)	1550,0 daa	1520,4 daa	13,0 daa	+16,6
Sentrumsformål (1130)	106,9 daa	763,6 daa	93,7 daa	-750,4
Forretning (1150)	-	5,8 daa	-	- 5,8
Offentlig eller privat tjenesteyting (1160)	238,7 daa	127,9 daa	147,8 daa	-37,0
Fritids- og turistformål (1170)	191,5 daa	150,9 daa	23,9 daa	+16,7
Råstoffutvinning (1200)	458,2 daa	326,8 daa	16,1 daa	+115,3
Næringsbebyggelse (1300)	332,5 daa	195,5 daa	121,2 daa	+15,8
Idrettsanlegg (1400)	135,3 daa	77,0 daa	32,5 daa	+25,8
Andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg (1500)	66,3 daa	62,4 daa	13,6 daa	-9,7

Uteoppholdsareal (1600)	10,8 daa	-	-	+10,8
Grav og urnelund (1700)	55,9 daa	-	35,1 daa	+20,8
Kombinert bebyggelse og anlegg (1800)	133,3 daa	-	-	+133,3
Vegformål (2010)	174,5 daa	-	-	+174,5
Baneformål (2020)	17,9 daa	-	-	+17,9
Kombinerte formål for samferdsel (2800)	127,2 daa	-	-	+127,2
Parkering (2080)	4,7 daa	-	2,8 daa	+1,9
Sum utbyggingsformål	daa	daa	daa	+202,2 daa
Grønnstrukturformål (3000)	851,2 daa	258,6 daa	409,3 daa	+179,5
Landbruk, natur, friluftsliv og reindrift (5100)	329 096,6 daa	321 058,7 daa	7951,8 daa	+86,1
LNFR – spredt bebyggelse (5200)	6541,3 daa	7234,7 daa	63,9 daa	-757,3
Bruk og vern av sjø og vassdrag (6001)	143 479,5 daa	143 081,4 daa	-	+398,1
Ferdsele (6100)	3,9 daa	-	-	+3,9
Farleder (6200)	63212,9 daa	63211,1 daa	-	+1,8
Havneområde i sjø (6220)	23,0 daa	-	-	+23,0
Småbåthavn (6230)	221,9 daa	156,9 daa	27,3 daa	+37,7
Akvakultur (6400)	709,3 daa	685,4 daa	-	+23,9
Naturområde [i sjø] (6600)	882,1 daa	-	860,5 daa	+21,6
Friluftsområde [i sjø] (6700)	72,7 daa	-	-	+72,7
Kombinerte formål i sjø og vassdrag (6800)	32,0 daa	-	-	+32,0
Sum andre formål enn utbygging				+123 daa

Om endringer i arealbruk

En god del av endringene i areal til ulike utbyggingsformål skyldes mer detaljert inndeling av arealformål i områder hvor reguleringsplan fortsatt skal gjelde. Det gjelder nedgang i sentrumsformål, økning av kombinerte formål, at det er lagt inn areal til samferdselsformål/parkering, noe som ikke lå inne tidligere.

En del av økningen i areal til boligformål og næringsformål skyldes oppdelingen av sentrumsformål, men det er også lagt inn nye områder til disse formålene som gir en faktisk økning i arealbruk.

Øvrige veger, gang- og sykkelveger og turvegtraseer er lagt inn som samferdselslinjer, altså uten areal.

Baneformål lå ikke inne som arealformål tidligere, kun som linje.

Nedgangen i areal til offentlig og privat tjenesteyting må sees i sammenheng med økning i areal til Bebyggelse og anlegg 1001 som skyldes ny bruk av gamle skoletomter.

Økningen i areal til utbyggingsformål skyldes dermed nytt areal til fritids- og turistformål, nye boligfelt, økt areal til råstoffutvinning, bane og fritidsbolig.

Det er betydelig nedgang i areal for spredt bebyggelse, til tross for at det er lagt inn 3 nye felt for spredt fritidsbebyggelse og noen nye, mindre områder til spredt boligbebyggelse. Nedgangen i areal til spredt utbygging gjenspeiles ikke i tilsvarende økt LNFR-areal. Det må leses som en betydelig nedgang i LNFR-areal til fordel for utbyggingsområder, men også en del til grønnstrukturformål og til bruk og vern av (sjø og) vassdrag.

Areal til småbåthavn øker på grunn av at nåværende havner er lagt inn i plankartet, samt at det er lagt inn 2 større utvidelser av småbåthavner i Skjelvågen og ved Vangshylla.

Areal til utbyggingsformål generelt

Tallene viser en økning i areal både for utbyggingsformål og for andre formål. Dette antas å skyldes upresise grenser mellom gammel arealdel og gamle kommunedelplaner for Straumen og Røra. Videre også unøyaktighet som følge av innklipp av kommunedelplan for ny E6.

TAP AV NATURMANGFOLD

Grunnleggende om naturmangfold

Følgende informasjon finner vi på hjemmesiden til SABIMA (miljøorganisasjon som jobber mot tap av naturmangfold):

Naturmangfold, også kalt **biologisk mangfold**, **biomangfold** eller **biodiversitet**, er summen av mangfoldet i naturen. Det vil si forskjellene innenfor en art, mellom alle artene og mellom økosystemene de lever i.

Artsmangfold er antallet arter og bredden av arter.

Genetisk mangfold er variasjonen innenfor en art. Et eksempel: Det finnes mange ulike sorter tomater. Det gjør at noen tomatsorter vil overleve bedre enn andre om det spres en tomatsykdom. Sånn er det også i den ville naturen.

Det finnes trolig 60.000 arter i Norge, men vi kjenner bare til i overkant av 43.700 arter. Av disse ble 23 405 arter vurdert da Norsk rødliste for arter 2021 ble laget. I Norge har vi dag 4957 rødlista arter. **2752 av disse er trua.**

Når vi endrer naturen så mye at arter til slutt dør ut «klipper vi av» evolusjonære linjer, som kunne vært råstoff for videre evolusjon. Biodiversitet representerer arters tilpassing til å overleve i ekstremt mange ulike leveområder på kloden vår gjennom millioner av år. Menneskene er i ferd med å brenne dette «livets bibliotek» om vi ikke endrer vår adferd.

Naturen blir mer produktiv og robust når artsmangfoldet er intakt. Naturen består av et samspill mellom arter, hvor de fleste arter påvirker andre arter i ulike næringskjeder og komplekse kretsløp.

Økosystemer er dannet av alle artene som lever i et område, og de geologiske forholdene og klimaet som finnes akkurat der.

Økosystemtjenester beskriver alle de goder og tjenester vi får fra naturen.

Ofte er artsmangfoldet best bevart og rikest i områder som har fått utvikle seg fritt over lengre tid, som for eksempel urskogsområder, men stort artsmangfold kan også finnes i [kulturlandskapet](#) der det har vært drevet jordbruk i utallige generasjoner.

Den viktigste årsaken til at arter utrykkes er [arealendringer](#). Vi bygger ut hyttelandsbyer, veier og vannkraft, flatehogger skog og lar kulturlandskapet gro igjen. Da endres livsmiljøet til artene som lever i et område så mye at de ikke klarer seg lenger eller finner andre steder å slå seg ned. Er endringen stor nok vil økosystemet kollapse.

Skal vi klare å stanse tapet av naturmangfold må politikerne prioritere annerledes. Sabima jobber særlig for å redde [gammelskog](#), [myr](#), [kulturlandskap](#) og [vannene](#) våre. I tillegg jobber vi for overordnet naturforvaltning som sikrer at alle beslutninger om arealendringer blir tatt på et skikkelig naturfaglig grunnlag.

«Naturkampen»

SABIMA har samlet tilgjengelige data fra kommunene og rangert kommunene ut fra ti valg de har gjort som påvirker naturmangfoldet. Dette har de kalt «Naturkampen» og hensikten er at vi alle skal ta bedre vare på naturen og artene som lever der og unngå bit for bit – nedbygging som fragmenterer og ødelegger natur. Inderøy kommune havner på en helt ok 6.plass i Trøndelag og 75. plass i Norge. Men det skyldes nok ikke at kommunen er spesielt god, men at ingen kommuner er spesielt gode. Det er mye å ta tak i som vi kan gjøre for å klatre på lista.

Dette er det de har funnet om Inderøy kommune basert på data fra 2017,2018 og 2019:

Beskytter kommunen naturen?	
Bygging på jordbruksjord	
Hvert år får store jordbruksarealer endret sitt bruksformål. Eksempler på dette er gårdstun som er gjort om til plen, eller åker hvor det er blitt bygget bygninger eller vei. Når vi bygger ned områder der det kan produseres mat, forsvinner viktige leveområder for mange insekter, planter, fugler og andre arter.	
Areal nedbygd i dekar: 10.13	
Poeng: 5.0	
Privatisering av vår felles strandsone	
Strandsonen tilhører oss alle og det er forbudt å bygge 100 meter fra vannkanten langs hele kysten. Kommunene gir dessverre svært mange dispensasjoner.	
Dispensasjon gitt (prosent): 3.67	
Poeng: 6.33	
Bygging i landbruks-, natur- og friluftsområder	
Bare byggevirkosmhet direkte knyttet til landbruk kan tillates i en del områder. Også her gir kommunene ofte dispensasjon.	
Dispensasjon gitt (prosent): 97.33	
Poeng: 0.27	
Nydyrking	
Når fastmark og myr nydyrkes, forsvinner nesten alle artene der. Myr er en viktig og verdifull naturtype som ikke lengre er lov å dyrke opp, men kommunen kan gi dispensasjon. Kommunen må heller hindre nedbygging av jordbruksjord enn å åpne opp for nydyrking.	
Areal oppdyrket i dekar: 134.67	
Poeng: 1.0	

Alder på kommuneplan

Om en kommune har god eller dårlig kontroll på hvordan arealene brukes, kan blant annet vurderes ut fra når de sist laget kommuneplan. En kommune med gamle planer har planer basert på gammel kunnskap.

Nyeste versjon: **2016**

Poeng: **9.0**

Bygging langs ferskvann

Kantvegetasjonen langs vann gir utspring til et mylder av arter. Trær og planter langs vannet gir både skygge og god næring til fisker. Å bygge i disse områdene medfører at mange arter, som blant annet rådyr, mister mulighet til å bevege seg usett.

Dispensasjon gitt (prosent): **0.33**

Poeng: **7.33**

Dispensasjon fra plan

En kommune som gjør mange unntak fra vedtatte langtidsplaner, har manglede styring på arealbruken. Når lokalpolitikere behandler søknader om dispensasjon, får de mindre informasjon om hva konsekvensene av utbyggingen vil medføre. I tillegg er det ofte bare utbygger som får fremmet sin sak.

Dispensasjon gitt (prosent): **15.0**

Poeng: **8.5**

Satser kommunen på naturen? ^

Driftsutgifter til natur og friluftsliv

Dette er eneste indikator som måler om kommunen har satsset på kompetanse på natur og friluftsliv. En naturforvalter kan gi lokalpolitikere viktig informasjon om hvilke naturverdier som finnes, og bidra til å sikre de viktigste naturområdene.

Prosent av totalbudsjett til naturkompetanse: **0.35**

Poeng: **4.67**

Tall mangler for: **2017**

Mål om arealnøytralitet

Hver gang vi endrer eller gjør inngrep i natur, påvirkes levestedet til planter, dyr og sopp. Arealendringer er den største trusselen mot naturmangfold. En kommune med mål om å bli arealnøytral, har forstått problemet og vil arbeide for å gjenbruke og fortette, ikke forbruke natur.

Har mål om arealnøytralitet: **Nei**

Poeng: **0.0**

Kommunedelplan naturmangfold

En plan som har som mål å vise frem kommunens naturmangfold. Denne skal være veiledende for hvilke områder som ikke blir åpnet for utbygging i arealplan/reguleringsplan. Planen har en handlingsplan for hvordan målene om å sikre kommunens naturmangfold skal nås.

Har kommunedelplan naturmangfold: **Søkt**

Poeng: **5.0**

Hva med alt vi ikke vet?

Vi har ikke tall som viser tilstanden til trua arter, gammelskoger, våtmarker og kulturlandskap i kommunene. Staten har gitt kommunene stort ansvar for arealbruken, men har ikke kontrollsystemer som måler hvordan kommunene faktisk sikrer biologisk mangfold. [Les mer om hvorfor det er problem.](#)

Kommunene sammenlignes på ti utvalgte [vurderingskriterier](#) med data fra 2017, 2018 og 2019.

Det vi vet er at det ikke har skjedd noen betydelig endring i måleindikatorene i tiden etter 2019. Det er innvilget dispensasjon til utbygging i LNFR/ kulturlandskap/ naturområder. Det er ikke økt ramme for naturkompetanse i kommunen. Det er (av den grunn) ikke igangsatt arbeid med kommunedelplan for naturmangfold. Dog må det nevnes at kommunen har fått på plass klimabudsjett og at man gjennom programvaren Framsikt har fått bedre kobling mellom klimaarbeid, planarbeid og budsjettarbeid. Arbeidet med arealdelen nå er en mulighet til å fokusere på konkrete grønne valg, herunder med fokus på naturmangfold og utslipp.

Som tallene viser har omfanget av utbyggingsareal økt noe i forslag til ny arealdel. Dette er på generelt grunnlag negativt med tanke på naturmangfold fordi det øker avgang av det som sannsynligvis er grønne områder med betydning for naturmangfold.

Transformasjonsområde hvor areal allerede er i bruk til utbyggingsformål vil gi mindre negativ effekt enn om arealet består av skog, beiteområde eller myr.

Naturbase og KU

Naturbase er benyttet for å avdekke konflikt med arter og naturområder i vurderingene av nye utbyggingsområder i KU del 1/ høringsinnspill og KU del 2. Konflikter med viktige arter og naturtyper skal være tatt hensyn til ved utvelgelse og vurdering av nye områder – **utenom for B7 hvor det er konflikt med naturtype.**

Dog er det påpekt i høringsuttalelse at det ikke er gjennomført kartlegging av naturverdier fra regionalt hold for hele kommunen og at ny kartlegging i forbindelse med detaljplan kan medføre at arealer likevel ikke kan benyttes til utbygging.

Inderøy kommune vil gjøre en detaljert kartlegging av naturverdier i forbindelse med kommunedelplan for naturmangfold. I arealregnskapet og utredningene i forbindelse med arealdelen nå, vil en enklere vurdering av tap av naturmangfold gjøres for nye områder til utbygging/ områder med ønske om høyere utnyttning ut fra Miljødirektoratet sine tilrådninger.

Om utslipp

Nye områder til utbyggingsformål er i hovedsak lagt til eksisterende infrastruktur. Det er også lagt inn rekkefølgebestemmelser som sørger for at verdifull skog beholdes lengst mulig. Totalt sett er det i KU ikke anslått store negative konsekvenser med tanke på utslipp, **om man holder boligfelt B7 utenom. B7 ligger slik til at en må forvente en betydelig økning i utslipp som følge av en utbygging her.**

For nærmere utredning av de enkelte områder vises til KU del 2.